

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/130/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115210446
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115210446.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: Friendly Finance Slovakia s.r.o., so sídlom Hlavná 104, Košice, IČO: 47 243 368 právne zastúpený: Mgr. Henrich Schindler, advokát so sídlom J. Kráľa 7, Banská Bystrica, proti odporcovi: T. W., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX, Z., o zaplatenie 268,21 eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 155 eur spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 7.3.2014 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 25.2.2015 podanom na súde 9.4.2015 domáhal voči odporcovi uloženia povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 268,21 eur spolu s 5,25% ročným úrokom z omeškania zo sumy 203,21 eur od 7.3.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 3.2.2014 došlo k uzatvoreniu Rámcovej zmluvy o poskytnutí bezúročného spotrebiteľského úveru medzi navrhovateľom ako veriteľom, na základe ktorej v súlade s čl. III. bod 3. zmluvy poskytol odporcovi úver vo výške 155,- eur, ktorý sa odporca zaviazal vrátiť jednorázovo vo výške 203,21,- eur do 6.3.2014 s poplatkom 48,21 eur. Podľa čl. IV bod 5 Rámcovej zmluvy si uplatnil aj náhradu vynaložených nákladov vo výške 65,- eur.

O uzavretie zmluvy a poskytnutie úveru bola registrácia odporcu ako spotrebiteľa na adrese internetového sídla navrhovateľa. Rámcová zmluva nadobudla platnosť a účinnosť dňom vydania súhlasu oboma zmluvnými stranami. Navrhovateľom na znak súhlasu boli odporcovi zaslané predzmluvné formuláre formou elektronickej pošty. Odporca súhlas vyjadril kliknutím na odkaz.

Uviedol, že nárok pozostáva z poskytnutého úveru vo výške 155,- eur a odplaty 48,21 eur ako nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 65,- eur.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril, návrh mal doručený náhradným spôsobom.

Vo veci súd rozhodol podľa § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov.

Predmetom právneho vzťahu medzi účastníkmi bolo poskytnutie úveru odporcovi vo výške 155 eur, ktorý bol splatný do 31 dní. Zmluva bola pritom uzavretá elektronickými prostriedkami na diaľku dňa 3.2.2014.

V zmysle ust. § 1 ods. 3 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého výška je menej ako 100 eur a viac ako 75 000 eur; ak je na rovnaký alebo obdobný účel uzavretých v období 12 mesiacov viac zmlúv o úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver podľa tohto zákona.

V zmysle ust. § 1 ods. 3 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie je úver ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

V zmysle uvedeného sa právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom nespravuje režimom poskytnutia spotrebiteľského úveru podľa zákona č. 129/2010 Z.z., avšak inak sa na právny vzťah vzťahujú všetky ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa z.č. 250/2009 Z.z. ako aj osobitné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Súd zistil, že právny vzťah medzi účastníkmi vzhľadom na spôsob a formu vzniku právneho vzťahu sa spravuje aj ust. zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zák. č. 266/2005 Z.z. dodávateľ je povinný pred uzavretím zmluvy na diaľku alebo predtým, ako spotrebiteľ bude viazaný ponukou finančnej služby oznámiť spotrebiteľovi informácie o dodávateľovi, finančnej službe, a najmä zmluve na diaľku, a to o

1. práve na odstúpenie od zmluvy podľa § 5 vrátane doby jeho trvania, o podmienkach na jeho uplatnenie, informácie o peňažnej sume, ktorú možno požadovať od spotrebiteľa podľa § 6 ods. 1, a o dôsledkoch neuplatnenia tohto práva alebo o neexistencii práva na odstúpenie od zmluvy,
2. minimálnej dobe platnosti zmluvy v prípade finančných služieb, ktoré sa majú poskytovať trvalo alebo opakovane,
3. možnosti predčasného alebo jednostranného skončenia zmluvy vrátane informácie o súvisiacich zmluvných pokutách,
4. postupe uplatnenia práva na odstúpenie od zmluvy vrátane adresy, na ktorú sa má zaslať oznámenie o odstúpení,
5. označení štátu, ktorého právnym poriadkom sa dodávateľ riadi pri ponuke finančných služieb spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy,
6. voľbe práva a súdu podľa osobitného predpisu,
7. jazyku alebo jazykoch, v akých sa dodávateľ so súhlasom spotrebiteľa zaväzuje komunikovať počas trvania zmluvy a oznamovať zmluvné podmienky a informácie podľa tohto paragrafu.

Podľa § 40 ods. 4 Obč. zák. písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

Podľa zmluvy o úvere zo dňa 3.2.2014 si odporca ako dlžník požičal od navrhovateľa ako veriteľa sumu 155 eur. Uvedenú skutočnosť mal súd preukázanú výpisom z účtu transakcie o úhrade 155 eur na účet uvedený dlžníkom.

Zmluva bola uzavretá prostredníctvom elektronickej komunikácie a to vyplnením formulára na webovej stránke veriteľa. Odporca sa zaviazal vrátiť po uplynutí 31 dní sumu 203,21,- eur pri 2326,1 % RPMN pri priemernej PRMN pre úvery so splatnosťou 3 - 6 mesiacov. Napriek tomu, že na ustanovenia právneho úkonu sa nevzťahujú ustanovenia § 4 zák. č. 129/2010 Z.z., odporca bol v zmluve riadne informovaný o všetkých náležitostiach obdobne, ako by tomu bolo pri zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Hoci vzhľadom na krátkodobý charakter úveru nepresahujúci 3 mesiace môže si vyžadovať tento typ zmluvného vzťahu vyššie náklady spojené s administratívou, súd vzhľadom na RPMN vo výške 2326,1 % pri poplatku za úver 48,21 eur predstavujúcim 31% hodnoty úveru prezentovaného ako bezúročný, považoval túto dohodu v rozpore s dobrými mravmi. Rozpor súd vzhliadol vo výške poplatku za úver, nakoľko zaťaženie spotrebiteľa poplatkom za úver, ktorý bol deklarovaný ako bezúročný, nielenže viac ako 500 násobne prekračovalo bežnú úrokovú sadzbu a RPMN, ale pri splatnosti záväzku 31 dní predstavovalo navýšenie presahujúce 31%. Zároveň poplatok presahoval výrazne sumy poplatkov za poskytnutie úveru stanovené bankami vo výške priemerne 1 - 2% prípadne poplatku za administráciu úveru do sumy 3 eurá mesačne. V tomto prípade súd konštatoval zneužitie práv veriteľa predstavujúce

charakter civilnoprávnej úžery, ktorá spôsobuje absolútnu neplatnosť takéhoto zmluvného dojednania. Podľa odôvodnenia rozsudku Krajského súdu Prešov z 8. decembra 2011, sp. zn. 16Co/71/2011: Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. Pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde hoci len z nedbanlivosti.

Súd v tomto smere poukazuje aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách ako aj Rozsudok KS Prešov č. 3Co 3/2011 zo dňa 28.09.2011. Akékoľvek ustanovenia zakladajúce nárok žalobcu na úhradu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky (poplatky za upomienky, trovy mediácie) ako aj úroky za poskytnutie úveru v neprimeranej výške sú neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. S poukazom na rozsudok Krajského súdu Prešov z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co 109/2011, podľa ktorého: Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (pórov, rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10), ako aj § 53, ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v dobe podpisu Úverovej zmluvy č. 507400619, predloženej do tohto konania žalobcom, stanovuje: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“

Súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nároky navrhovateľa nad rozsah vrátenia istiny vo výške 155,- eur, teda nárok na zaplatenie poplatku 48,21 eur zamietol.

Vzhľadom na omeškanie odporcu so splnením peňažného záväzku súd zaviazal odporcu podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5% vyššej ako je základná sadzba ECB ku dňu omeškania, teda vo výške 5,25 % od splatnosti záväzku, teda od 7.3.2014.

Pokiaľ si veriteľ uplatnil aj nárok na úhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 65 eur s ktorými mal oboznámiť odporcu pred uzavretím zmluvy, súd poukazuje na to, že náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu (napr. zaobstaranie znaleckého posudku objasňujúceho vznik a výšku škody, cestovné náklady a iné obdobné náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky). Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Výnimočne môžu byť náklady spojené s uplatnením pohľadávky totožné s trovami súdneho konania.

Navrhovateľ však v konaní žiadne náklady nepreukázal. V konaní je navrhovateľ zastúpený advokátom, ktorý uplatnil pohľadávku v súdnom konaní a uplatňuje si trovy konania za všetky úkony spojené s uplatnením návrhu, preto súdu vôbec nie je zrejmé, čo, aké náklady má suma 65,- eur zahrňovať. Navyše súd poukazuje na skutočnosť, že náklady predstavujú určitú stratu spojenú s výkonom činnosti, teda jednoznačne ich nemožno určiť sumárne vopred a paušalizovať, s výnimkou určitých úkonov, napr. poštovné, vyhotovenie jedného úkonu, napr. upomienky a pod.. Súd pritom z návrhu nemal preukázané ani akékoľvek čiastočné náklady spojené s uplatnením pohľadávky, teda skutočne vynaložené prostriedky na uplatnenie nároku o to viac účelnosť akéhokoľvek iného konania ako uplatnenie nároku v súdnom konaní. Suma 65,- eur, nech aj bola uvedená v cenníku poplatkov, bola by značne nadhodnotená a neprimeraná napr. porovnaním s nákladmi na podľa ust. § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd preto považoval tento zmluvne stanovený nárok za neprijateľný a teda neplatný podľa § 39 Obč. zák..

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ si uplatnil nárok na zaplatenie paušálnych nákladov v neprimeranej výške, hoci vznik skutočných nákladov vôbec nepreukázal a preto súd návrh aj v tejto časti zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že vzhľadom na obdobný pomer úspechu a neúspechu navrhovateľa a odporcu súd náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).